

Översikt/Kommentar

Boanäs

Boanäs återfinns i Hfl omkring 1777. Det behöll mantalet 1/8 odelat fram till 1900. Åren 1852–61 drevs gården visserligen som hälftenbruk men Johan Jonasson f 1836 torde ha varit ägare hela perioden. Omkring 1900 skedde varaktig delning. Hfl har flera svårlästa kommentarer från början av perioden 1815–20. Dessa har här lämnats utan åtgärd. Sedan Johannes f 1793 flyttat till Slätthög 1823 ägdes och brukades enheten möjligen ett par år av Per Larsson i Hult. Perioden 1852–60 var Boanäs delat mellan två ägare med 1/16 mtl var. Omständigheterna är delvis oklara.

Boanäs 1 (1/24 mtl = Lilla Boanäs 8:15a Sf s. 248) behölls av Johannes Orkan f 1830 till 1906. Dottern och mågen Johan Gustaf f 1856 fortsatte efter dem. Sedan familjen flyttat till Björka 1920 förvärvades enheten av Erik Johansson i Håknahult.

Boanäs 2 (1/12 mtl) verkar ha ägts av Sven Svanberg f 1845 till 1913. Efter en Karl Edvard Jonsson f 1860 kom släkten Davidsson.

Bjursjö

Bjursjö omnämns 1631–1749 som kronohemman. Vid upp-

bud på tinget 1755 var det skattehemman. I en bouppteckning 1776 skrivs 1/4 Bjursjö som frälsehemman, lydande under Asa Säteri (jfr Andersson & Persson 1999). Fastigheten nämns oftast som "ett fjerdedels mantal Bjursjö med quarn", vilket antyder att även en mindre kvarn hade värde. Oklara muntliga uppgifter anger att Asa Säteri behöll sitt intresse i Bjursjö ända in på 1930-talet i form av en kvarstående låg ränta.

År 1803 förvärvade ett brödrapar från Hult i Ormesberga enheten. Sedan båda bröderna utflyttat blev Johannes f 1794 ägare till hela Bjursjö. Johannes dotter Catharina f 1819 och hennes make erhöll 1/8 i samband med hennes giftermål 1844. År 1853 lämnade Catharina och familjen Bjursjö och nära 40 år av problemfyllt ägande vidtog. År 1891 följde omkring ett sekel med lugn och välplanerad drift i och med att Anders Jonasson f 1852 och Mathilda Johannisdtr f 1868, båda från Winninge, förvärvade hela Bjursjö.

vanlig jordnatur i socknen. I samband med uppbudet vid tinget 1755 var det skattehemman. Vid en bouppteckning 1776 skrivs 1/4 Bjursjö som frälsehemman. Som sådant lydde det under Asa Säteri (jfr Andersson & Persson 1999). I handlingar nämns oftast fastigheten som "ett fjerdedels mantal Bjursjö med quarn". Även om kvarnen var liten och troligen hade ojämn vattentillgång, höjde den enhetens värde avsevärt. Oklara muntliga uppgifter anger att Asa Säteri behöll sitt intresse i Bjursjö ända in på 1930-talet i form av en kvarstående låg ränta.

Åren 1803–25 och 1844–53 var Bjursjö delat i två 1/8-delar. År 1803 förvärvade ett brödrapar från Hult i